

Výšetrovací spis: Tisíce strán zápisníc a dôkazov z kauzy Cervanová sú archivované v bratislavskom Justičnom paláci.

Cervanová inak

Výšetrovateľ, prokurátor a sudca sa po rokoch rozhodli prehovoriť a odhaliť fakty zo spisu jedného z najznámejších kriminálnych prípadov.

O brutálnom znásilnení a vražde mladej medicíny Ludmily Cervanovej z júla 1976 sa píše kniha, nakrúcajú filmy a v tlači vyšlo nespočetne veľa článkov. Doteraz sa takmer všetky snažili spochybniť proces odsúdenia siedmich Nitranov a dokázať ich nevinu. Využívajú najmä skutočnosť, že proti nim

neexistuje žiaden priamy dôkaz v podobe DNA alebo odtlačkov prstov a usvedčení boli len na základe ich vlastných doznaní a svedectiev, ktoré neskôr odvolali.

Druhá strana príbehu, teda výšetrovatelia, prokurátori a sudcovia, ktorí Nitranov usvedčili a opakovane poslali za mreže, doteraz nemohla hovoriť o svojich argu-

mentoch, pretože bola viazaná mlčanlivosťou. Kontroverzný film Roberta Kirchoffa Kauza Cervanová však vzali ako poslednú kvapku a so súhlasom svojich nadriadených prehovorili.

Všetky svoje tvrdenia nám doložili možnosťou nahliadnuť do viac ako stokilového spisu, kde sú uložené dobové výpovede a dôkazy vrá-

tane tých, ktorých kópie sa nachádzajú v archíve v Levoči. Ich jedinou podmienkou bolo, že sa nechcú konfrontovať s vrahmi. Považovali by to za nedôstojné.

Sedem odsúdených zastupuje advokát Alan Böhm. Na našu žiadosť o reakciu do uzávierky nereagoval. V tomto čísle prinášame prvú časť príbehu Ludmily Cervanovej.

Ludmila Cervanová:
Mladá študentka medicíny zomrela devätnásťročná.

Foto: ARCHIV 1981

Miesto činu: Ludmilu utopili v jazierku v Kráľovej pri Senci.

Usvedčujúci náčres:

Andrášikova kresba jazierka prepojeného s potokom Čierna voda.

Foto: ARCHIV 1981

Foto: MARTIN DOMACK

Po rokoch: Jazierko už neexistuje, zostal len opustený bazén.

Foto: MARTIN DOMACK

Tu ju našli: Telo Ludmily našli zachytené o kamene asi desať metrov od mosta.

a medzi vecami mu ho našla väzenská služba. Nakreslil jazierko neďaleko Kráľovej pri Senci - kde Ludmilu utopili - ktoré bolo prepojené s potokom Čierna voda, kam telo odviekli. Keď si to išli policajti preveriť, vznikol problém, ktorý Andrášik zároveň usvedčil. Žiadne prepojenie s potokom nenašli, jazierko bolo oplotené a náčrt nesedel. „Najprv sme jeho náčres nebrali ako vierohodný, pretože nesedel s realitou, ako sme ju na mieste videli,“ spomína Milan Valašik, jeden z dozorujúcich prokurátorov v rokoch 1981 - 1982. „Prítomný však bol aj starosta, pretože pri takýchto úkonoch sa to vyžaduje, a ten nám na naše prekvapenie povedal, že v roku 1976 tam ešte žiadny plot nebol a jazierko bolo skutočne prepojené s potokom, čo sme neskôr overili aj na starých mapách a v roku 1990 to potvrdil aj Geologický ústav. Andrášik si až neskôr uvedomil, akú veľkú chybu tým urobil. Preto tesne pred pojednávaním chcel všetko dementovať a tvrdil, že to bolo prepojenie s nejakým mŕtvym ramenom, ale nič také tam nebolo.“

Tento moment je podľa Valašika dobrým príkladom usvedčovania páchateľov. Andrášikov náčres sám osebe nie je dôkazom vraždy, ale minimálne ho usvedčuje z toho, že tam bol a že klame, keď to popiera. Prezradil policajtom veci,

ktoré nemali odkiaľ vedieť, pretože v roku 1976 ešte nepredpokladali, že Ludmila nebola utopená v potoku, kde ju našli, ale v neďalekom jazierku. Svedčí o tom aj nález rozsirov v jej pľúcach. „Takýchto usvedčujúcich materiálov sme mali niekoľko, napríklad Roman Brázda bol schopný policajtov navigovať k domu, kde Cervanovú znásilnil, a ešte predtým v cele nakreslil presný plánik toho bytu, ktorý dokonale sedel s realitou. Spolu so svedeckými výpoveďami a ich vlastnými doznaniami niet pochyb o ich vine,“ dodáva bývalý prokurátor.

Súdca Kliment vyfahuje ďalší dôkaz, vlastnoručne napísaný jedným z odsúdených. Je to list na rozlúčku, ktorý Brázda adresoval z cely svojej exmanželke. Hrozil mu trest smrti, a tak sa s ňou lúčil, pričom sa ku všetkému priznával, dodával, že sa hanbí, a očakával vysoký trest, pričom jej vyjadril pochopenie, že sa s ním rozvedla a zmenila meno sebe aj ich dieťaťu.

Policajné vymysly? Nitrania a ich obhajcovia argumentujú tým, že policajti v totalitnom štáte potrebovali za každú cenu najšť páchatelov brutálnej vraždy, ktorá otriasla celou spoločnosťou. Mali si tak vymyslieť legendu o znásilnení a zavraždení Ludmily, vykonštruovať všetky dôkazy a nátlakom prinútiť sedem nevinných ►

Foto: TASR

Miloš Kocúr: Policajtom sa priznal k vražde okamžite po zadržení, neskôr tvrdil, že ho prinútili.

Foto: TASR

Milan Andrášik: Podľa vyšetrovateľov bol jedným z hlavných iniciátorov násilia. On vinu popiera.

Dokazy o vine: „Verejnosc nepozná spis a rozsudky, v ktorých sa uvádzajú fakty o jednoznačnej vine odsúdených. K ľuďom sa dostávajú iba informácie, ktoré im selektívne podsúvajú vrahovia a ich advokáti,“ hovorí sudca Juraj Kliment, ktorý ako člen odvolacieho senátu Najvyššieho súdu SR v roku 2006 definitívne odsúdil sied-

mich Nitranov za znásilnenie a vraždu.

O prípade má podrobné poznámky, rozpráva veľmi zanietane a každé tvrdenie, ktoré chceme spochybniť, okamžite podkladá konkrétnym dôkazom zo spisu. Takým je aj náčres miesta činu, ktorý si v cele v roku 1981 urobil vtedy ešte len obvinený Milan Andrášik

Kauza Cervanová

V piatok večer 9. júla 1976 približne o 22.30 unieslo sedem mužov z Nitry mladú medicu Ludmilu Cervanovú spred vysokoškolských internátov v bratislavskej Mlynskej doline. Dvaja z nich ju vtiahli do auta a odviezli do bytu na Varínskej ulici. Tam ju násilím opili, zviazali a postupne všetci s výnimkou jedného znásilnili. Boli to Miloš Kocúr, Milan Andrášik, Roman Brázda, František Čerman, Stanislav Dúbravický, Pavol Beďač a Juraj Lachman. Na neviazanej zábave sa zúčastnila aj Viera Zimáková. Keďže Ludmila sa vyhrážala, že ich udá, a jej otec, armádny plukovník, to nenechá len tak, rozhodli sa jej zbaviť. Muži žrebovali, kto z nich vykoná vraždu. Následne ju preniesli do auta a odviezli k termálnemu jazierku v obci Kráľová pri Senci, kde ju Kocúr ešte raz znásilnil a potom ju spoločne utopili. Telo preniesli do neďalekého potoka Čierna voda, kde ju o päť dní neskôr našiel náhodný okoloidúci. ■

Foto: JURAJ ROŠČAK

Foto: NORBERT GROŠOZ

Miesto orgií: Dom v bratislavskom Prievozе, kam Ludmilu odviezli na privát a znásilnili.

mužov, aby sa priznali a odrecitovali nadiktovanú verziu činu. Pri rôznych pochybnostiach dokazovania, neexistencii priameho dôkazu a po mnohých odvolaných svedectvách to neznie úplne nezmyselne. Vyšetrovateľ, prokurátor a sudca sa pri týchto slovách zdvíhajú zo stoličky. „Keby sme už silou-mocou chceli nájsť vraha a na niekoho to našť, prečo by sme si vybrali takúto komplikovanú a politicky citlivú verziu?“ pýta sa rozhorčený člen vyšetrovacieho tímu z osemdesiatych rokov Vladimír Lamačka. „Oveľa ľahšie by bolo hodiť to

na jedného bezvýznamného človeka, a nie na sedem detí prominentných komunistických rodičov a k tomu ešte vymyslieť zložitý skutkový dej, teda tri miesta činu, únos, znásilnenie a vraždu.“

Dodáva, že na začiatku bolo obvinenie vznesené len proti Františkovi Čermanovi, Romanovi Brázdovi a Milošovi Kocúrovi, a to iba z vraždy. Vraj by bolo nelogické, aby si prípad sami komplikovali pridávaním ďalších štyroch obvinených a vymýšľaním znásilnenia. „Aj keď to bol komunistický režim, nepísali sa už päťdesiate ro-

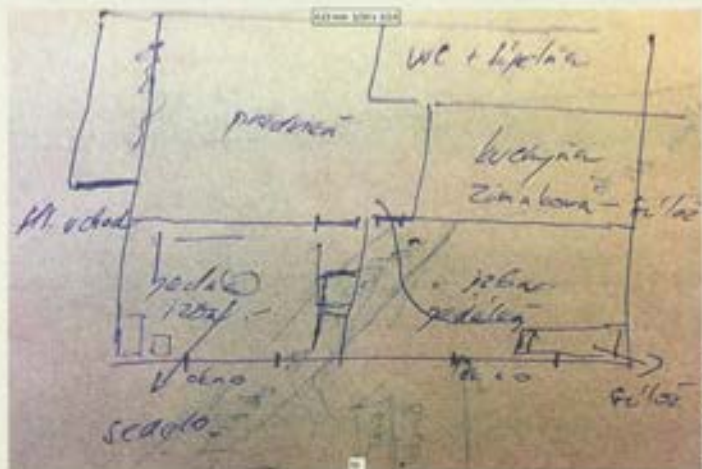

Foto: ARCHÍV 1981

Plánik bytu: Brázdov náčrt osudného bytu v dome v Prievozе, kde mali Ludmilu znásilniť.

ky a nikto mi nikdy nepovedal, že musíme niekoho usvedčiť. Na tom prípade spolupracovalo množstvo policajtov, dvadsať vyšetrovateľov, osem prokurátorov, opakovane ich odsúdilo dvadsaťštyri sudcov. Boli to desiatky ľudí pred revolúciou aj po nej a nikto predsa nemôže vážne predpokladať, že všetci sa zákerne spriahli, len aby usvedčili a odsúdili sedem nevinných Nitranov. To je absurdné.“

Sudca Kliment argumentuje prípadom Jána Hrmu, ktorý bol z vraždy Cervanovej obvinený ako prvý v roku 1976 a dokonca nepre-

šiel detektorom lži. Nikdy sa však nepriзнаl a policajti sami napokon prišli na to, že mal nepriestrelné alibi. „Ak by si niekto chcel niečo vymýšľať a ignorovať pritom fakty, pokojne sa mohol vrátiť k Hrmovi a hodiť to na neho, bolo by to oveľa jednoduchšie.“

Nátlak: Bežní ľudia nie sú cvičení agenti a keď sa na nich správne zatlačí, mnohí sa priznajú aj k vražde. Odsúdení Nitranovia sa sťažovali na brutálne výsluchy, ktoré sa opakovali dennodenne dlhé hodiny a niektorí ich absolvovali aj viac ako tridsaťkrát, často bez pri-

Výhrady odsúdených Nitranov

- Viacero svedkov odvolalo svoju výpoveď
- Existujú svedkovia v ich prospech
- Neexistujú priame dôkazy o ich vine
- Priznania mali byť vynútené nátlakom
- Pítva nepotvrdila znisčenie ani zranenia
- Telo bolo spolopené a viacero dôkazov zničených
- Prešli detektorom lži

František Čerman: Jeden z troch odsúdených, ktorí sa k vražde nikdy nepriznali.

Druhá strana: Zľava bývalý prokurátor Valašik, vyšetrovateľ Lamačka a sudca Kliment prehovorili.

tomnosti advokáta. Vo vyšetrovacej väzbe vraj sedeli s vrahmi, ktorí ich terorizovali, a bolo jasné, že šikanovanie neprestane, kým sa neprizajú. Navyše, nad tromi z nich visela hrozba trestu smrti a odvrátiť slučku mohlo iba priznanie. Korunná svedkyňa Viera Zimáková, ktorá sa na vražde pasívne zúčastnila, sa počas vypočúvania dokonca povracala a doma mala ani nie ročné dieťa, za ktorým sa chcela vrátiť. Keď svoju usvedčujúcu výpoveď odvolala, bola obvinená z krivej výpovede a odsedela si dva roky.

Vyšetrovateľ Lamačka akúkoľvek brutalitu odmieta. Zimáková vraj nebola zadržaná, ale predvedená a polícia jej privykla dokonca zabezpečila ubytovanie v hoteli Kyjev, aby v ňom mohla prespať aj s manželom, ktorý za ňou prišiel. „Uvedomovala si svoju mieru viny aj ju pred prokurátorom priznala. Na osudnej párty robila striptíz a povzbudzovala aj Ludmilu, aby sa vyzliekla a nerobila drachoty so sexom. Problém nastal, keď odišla spať do Nitry, kde na ňu rôzni ľudia tlačili a vyhrožovali sa jej, aby výpoveď odvolala, na čo sú svedectvá. Preto potom niekoľkokrát všetko vzala späť, a to aj na súde.“

Vtedajší prokurátor Valašik spomína, že keď bol Zimákov

manžel spolu s ňou v hoteli Kyjev, prišiel sám od seba za ním a povedal, že večer sa mu žena s plačom priznala, že skutočne bola pri znásilnení a vražde Cervanovej. Jeho výpoveď je riadne zaprotokolovaná v spise. Po pár týždňoch sa vrátil a všetko odvolal. Bolo nám čudné, že presne v tých dňoch sa po dlhom snažení dostal pracovať ako lekár do Okresného ústavu národného zdravia v Nitre. Žiadosť mal podanú už dlho a zrazu uspel. Tu museli zaúradovať vplyvní rodičia obvinených Nitranov. Konkrétne rodičia Stanislava Dúbravického zastávali v tom ústave významné posty.“

Pri spracovávaní obžalovaných sa používala takzvaná väzenská agentúra, čo je sieť väzňov, ktorí rôznym spôsobom vyťahujú zo spolumýšľajúcich v cele dôležité informácie a posúvajú ich policajtom. Práve na nich sa Nitrania sťažovali. Juraj Lachman bol v malej cele s trojnásobným vrahom, ktorý čakal na rozsudok za ďalší hrdelný zločin, a vraj mu dával poriadne zabráť. „Ale veď sám Lachman bol obvinený z vraždy, tak s kým mal sedieť v cele, so zlodějom jablk?“ pýta sa Lamačka. Odmieta, že by ich spoluväzni týrali. Donášali vraj iba operatívne informácie o tom, čo obvinení o skutku rozprá-

vajú, či si robia poznámky, ako sa správajú a podobne.

Minimálne jeden z Nitranov sa však ku všetkému priznal hneď, a nie po nekonečných výsluchoch. Bol to Miloš Kocúr, ktorý sa rozozprával už v prvý deň po zadržení a na druhý deň svoje priznanie zopakoval v prítomnosti prokurátora aj na zázname. Dobrá nahrávka z roku 1981 má už trochu horšiu kvalitu, ale Kocúrov monotónny hlas stále dobre počuť. Približne dvadsať minút plynulo, bez prestávky a bez emócií detailne opisuje, ako Ludmilu vtiahli do auta, odviezli na privát a znásilnili. V pamäti loví dokonca ulice, ktorými ju viezli v aute k jazierku pri Kraľovej pri Senci. Na sekundu sa zastaví, keď má opísať, kto jej zatlačil hlavu pod vodu, a potom tvrdí, že ju ešte vytiahli na breh a on sa ju snažil oživovať. Vraj ju do poslednej chvíle chceli iba vystrašiť, aby ich neudala, ale nepodarilo sa. Kocúr neskôr svoje priznanie odvolal s tým, že bolo vynútené brutálnym týraním a bez prítomnosti advokáta.

V ďalšom čísle prinesieme druhú časť príbehu, kde rozoberieme aj neuznané alibi Nitranov a pochybnosti pitevného protokolu. ■

EVA MIHOČKOVÁ

Buďte nároční a vyubite
TOTALNÝ
VYPREDAJ
julových zájazdov
s obľúbených
CK na Slovensko
so zľavami až

40%
Last
minute

a k tomu až 2 dni len za 149 €
letenka, ubytovanie + all inclusive!

TIP
TRAVEL

TATRA TOUR

SENECA

KOALA
TOURS

Španielsko · Ibiza
Malorka · Andalúzia

hotel 4*	All Incl. 8 dni	od 444 €
hotel 4*	All Incl. 12 dni	od 588 €
hotel 5*	All Incl. 12 dni	od 732 €

Grécko · Rhodos · Kréta
Korfu · Kos · Zakynthos

hotel 3*	All Incl. 12 dni	od 444 €
hotel 4*	All Incl. 8 dni	od 462 €
hotel 4*	All Incl. 12 dni	od 582 €
hotel 5*	All Incl. 11 dni	od 606 €

Taliansko · Sicília
Kalábria · Sarďónia

hotel 4*	All Incl. 8 dni	od 462 €
hotel 4*	All Incl. 12 dni	od 672 €
hotel 5*	polpenzia 8 dni	od 416 €

Malta · Cyprus · Sev. Cyprus

hotel 5*	All Incl. 8 dni	od 546 €
hotel 4*	All Incl. 12 dni	od 612 €
hotel 5*	All Incl. 12 dni	od 750 €

Turecko · Tunisko · Egypt

hotel 4*	All Incl. 8 dni	od 348 €
hotel 5*	All Incl. 8 dni	od 474 €
hotel 4*	All Incl. 11 dni	od 438 €
hotel 5*	All Incl. 11 dni	od 595 €

Bulharsko

hotel 3*	rahajky 13 dni	od 240 €
hotel 3*	rahajky 8 dni	od 262 €
hotel 5*	All Incl. 8 dni	od 442 €
hotel 4*	All Incl. 12 dni	od 501 €

Chorvátsko · Čierna Hora

hotel 3*	All Inclusive 10 dni	od 413 €
hotel 2*	polpenzia 10 dni	od 258 €
hotel 3*	All Inclusive 10 dni	od 299 €

BA 02/5263 2971 • 5293 2812 • 5296 5224
• 5441 8443 • 5293 1018 • 5464 7398
• 5249 4946 • 2086 3211 BB 048/412 5248
• 412 3150 DS 031/552 4872 KE 055/622 4872
• 623 3544 • 286 3210 • 286 3212
KN 035/773 3290 LC 047/432 3089
MA 034/772 3136 MI 056/644 1149
NR 037/652 4294 • 652 4797 PN 033/797 0907
• 772 5305 PO 051/773 4300 • 286 3210
PP 052/776 3712 • 468 3630 TN 032/743 4842
• 744 6451 TT 033/551 3334 • 551 4028
ZA 041/562 6916 • 562 6596

tiptravel.sk tatra tour.sk
koala.sk seneca.sk